

delskredse og en Modstand, som vil medføre, at disse Haandværkere og Handlende i ikke ringe Grad vil modsætte sig at modtage Lærlinge, og det er et Forhold, som vi ikke kan gaa med til. Det vil bevirke, at den gode Fremgang, der kan paavises at have været gennem en lang Række Aar indenfor Haandværkerkredse herhjemme, vil stagnere. Jeg vil nu ganske kort, for ikke at trække Debatten ud, præcisere de Ting, som vi mener er uheldige ved det Forslag, som nu foreligger.

For det første er vi imod, at Lærlingenævnet faar Bemyndigelse til at nægte en Læremester at antage en Lærling, Bemyndigelse til at nægte at paategne Lærlingekontrakter; her kan rent personlige Forhold komme til at spille en Rolle, og det kan medvirke til, at der kan fremkomme Vilkaarligheder af en saadan Art, at man absolut maa modsætte sig dem; derfor ønsker vi ikke at være med til det. For det andet er vi Modstandere af, at en 4-aarig Læretid bliver fastsat som Maksimum. Vi ved jo, at i de fleste Fag har man den endnu gældende 4-aarige Læretid; men vi hævder, at efter den kortere Arbejdstid, vi nu har baade i Haandværket og i Industrien, er en 4-aarig Læretid for lidt for enkelte Fag; vi mener, at en Del Lærlinge vil komme til at mangle den praktiske Uddannelse, som er nødvendig, for at man kan klare sig i Fremtiden; og navnlig er der et Forhold, som jeg skal pege paa i denne Forbindelse, nemlig, at medens man i tidligere Tid, for en Række Aar tilbage, meget almindeligt paa Værkstederne havde det saadan, at Lærlingene efter Arbejdstid stod og arbejdede for sig selv — arbejdede i „Fusk“, som man kaldte det —, er man nu gaaet bort fra det, saa de ikke mere faar den praktiske Øvelse i Faget, som dette Arbejde gav. Et andet Forhold vil jeg ogsaa pege paa. Under det forcerede Arbejdstempo, vi har, og det Akkordarbejde, man nu er inde paa, vil den unge Svend, som ikke er fuldt udrustet, ikke kunne være med i Konkurrencekampen, naar han efter kun 4 Aars Læretid kommer ud. Tidligere, naar en Haandværker havde udlært, tog han, som man sagde, sin Ransel paa Nakken og gik ud at vandre i Hjemlandet eller ud i den vide Verden. Se, det er ogsaa til Dels gledet bort; han er nu stavnsbunden af sin Arbejdsløshedskasse og kan ikke vandre udenfor den Periferi, som den giver ham at vandre rundt indenfor, saa ogsaa af den Grund maa jeg modsætte mig, at man overalt vil indskrænke Lære-

tiden til 4 Aar. Og jeg maa tilføje, at de Vanskeligheder, der er for Industri og Haandværk i Øjeblikket, frister ikke til, at man gaar til yderligere indskrænkende Bestemmelser for Lærlingeuddannelsen. Vi har Love fremme, og vi arbejder saavel i dette Ting som i det andet høje Ting paa at støtte Haandværket i dets Kamp for at kunne klare sig i Konkurrencen. For Industrien, som har de gode tekniske Hjælpe-midler, kan der maaske gøres en Del; for det mindre Haandværk, som under den Erhvervskrise, vi har, har Vanskelighed ved at slaa sig igennem og kun har lidt Arbejde, er der ingen saadanne Hjælpekilder at ty til, saa de Erhverv vil man stille vanskeligere endnu ved at indskrænke Kravene til Læretiden. Og som det tredje Punkt, der er Aarsag til vor Modstand, vil jeg nævne dette, at Lærlingenævnet skal kunne bestemme, hvor mange Lærlinge der maa være i et Fag. Det maa jeg bestemt modsætte mig; vi mener, at Forældre og Værger har den Pligt at se sig for, og at de maa træffe denne Bestemmelse; det skal ikke være Samfundet, der træffer Bestemmelse i alle Forhold; Forældre og Værger maa have Lov til selv at dømme om, hvor de mener det forsvarligt at anbringe deres Børn i Lære.

Disse tre Punkter og forskellige mindre Ting, som vi maaske kunde være blevet enige om, dersom vi kunde være blevet enige om de tre Hovedpunkter, bevirker, at jeg maa anbefale, at man stemmer imod dette Lovforslag, og jeg vil anbefale alle, der har Forstaelse af de Vanskeligheder, som i Forvejen er til Stede for Haandværk, Industri og Handel, at de ikke vil forøge disse Vanskeligheder ved at give os en Lærlingelov, som vil virke skadeligt baade for Lærlingeuddannelsen og for Haandværket og Industrien selv, men dog særlig skadeligt for de unge Mennesker, som skal uddannes. Jeg vil derfor anbefale ærede Medlemmer at stemme imod Lovforslaget i Haab om, at det, naar det en Gang kommer tilbage til dette Ting, da maa have faaet en saadan Form, at vi kan stemme for det.

Pitzner: Som allerede nævnt ved anden Behandling af nærværende Lovforslag erkender vi fra vor Side, at de af Fler-tallet foreslaaede Ændringer er Forbedringer, men jeg maa nu ligesom den Gang tilføje, at det betyder ikke, at Lovforslaget er blevet tiltalende for Erhvervene, som skal leve under Lærlingeloven. Erhvervene har ønsket Ændringer i den bestaaende